

СУЧАСНІ ФОРМИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ В ІТАЛІЇ

В сучасних умовах глобалізації світової економіки суттєве значення займає транспорт. Транспорт – це чи не найголовніша галузь господарства будь-якої держави, яка здійснює перевезення вантажів та пасажирів. Важливим є і те, що транспортні системи об'єднують країни в єдине світове господарство. Без того ж транспорту, був би неможливий сучасний процес виробництва, для якого потрібні процес доставки сировини до виробника і готової продукції до споживача. Не дарма, саме транспорт називають «кровоносною системою економіки». Нині світовий транспорт – понад 42 млн. км. Різноманітних шляхів сполучення але це, звісно, без морських шляхів.

Транспорт в Італії є розвиненим та інноваційним. Найбільше значення займають автомобільний, залізничний, трубопровідний і морський. Велика мережа сучасних шосе та залізниць зв'язують міста Північної Італії. У зв'язку з тим що країна має форму «жіночого чобітка», і є витягнутою з півночі на південь мережа сухопутних шляхів розвивалась переважно в напрямку по меридіанах.

Багато залізниць та автошляхів прокладені крутими схилами і тому мають велику кількість мостів і тунелів, що робить їх експлуатацію дорожчою. Специфікою транспортної системи Італії також є такі її риси як найщільніша мережа транспортної інфраструктури на Півночі, що пов'язана зі своєрідною формою країни. Також Італія є морською країною, але порти півострівної частини, за винятком Неаполя, невеликі, бо не мають значних гінтерландів. Гіндерланд – зона впливу транспортного вузла, територія, що завдяки його перевагам при транспортних потоках певних напрямків орієнтується на нього. Але, на жаль, будівництво нових спеціалізованих портів не змінює становища. Залізниці й автостради півострова за своїми напрямками і густотою практично повторили мережу стародавніх римських доріг, включаючи і славнозвісну Аппієву дорогу між Римом, Неаполем і Бриндізі [1].

Для сполучень з рештою Європи важливе значення мають узбережжя Рив'єри, тунелі під Монбланом та перевалом Фрежюсом, перевали і тунелі Сен-Бернар, Сімплон, Сен-Готард і Бреннер. Найдовшим є Сімплонський залізничний тунель — 19,8 км. Поромні переправи з'єднують півострів з островами Сицилія і Сардинія та з Грецією.

Більш ніж 80% вантажів та 90% пасажирів перевозиться автомобілями. Суперавтостради Італії (вони тут почали будуватися вперше і тому звідси їх назва) відповідають найкращим міжнародним стандартам. Використовуються 25 млн легкових і 2 млн вантажних автомобілів. Більше ніж половина автодоріг приходить на Північну Італію. Сучасними надшвидкісними автомагістралями є Рим-Флоренція, Рим-Неаполь, Турин-НОВАРА, Падуя-Венеція, Мілан-Трев'єліо

і Мілан-Болонья. Загальна довжина автошляхів 669 тис.км, з них 6,5 тис.км. припадає на автостради [2].

Якщо туристи бажають орендувати машину, тоді це можна зробити тільки при наявності кредитної картки та міжнародних водійських прав. Цікавим є і те, що орендувати машину можна онлайн, без допомоги агентств для прокату. Сучасні технології дійшли до того, що коли людина орендує автомобіль онлайн, її смартфон слугує ключем до авто. Тобто, потрібно зв'язати свій смартфон з авто за допомогою спеціального коду, який приходить у сповіщенні після оплати за оренду автомобіля. Прокат невеликого авто обійдеться не менше 90 євро в день. При оренді машини на тривалий термін щоденна вартість знижується.

Обмеження швидкості на швидкісних магістралях - 130 км/год, на трасах за межами міст - 110 км/год (якщо не вказано особливе обмеження). Штрафи за водіння в нетверезому стані високі, можливе покарання у вигляді тюремного ув'язнення.

Багато заправних станцій не обслуговують після 19:00, а також 2-3 години в середині дня, і закриті по неділях. Заправки на швидкісних трасах працюють цілодобово. Використання дорожнього сигналу заборонено в місцях, де є знак *Zona di silenzio*.

На другому місці за обсягом перевезень пасажирів та вантажів - залізничний транспорт, який працює з 1905-го року.

Наразі у модернізацію залізниць вкладаються значні обсяги фінансових вливань, за рівнем електрифікації залізниць Італія посідає одне з перших місць у світі. Деякі головні лінії дуже виділяються своїм технічним оснащенням, ось наприклад, на лінії Рим-Флоренція поїзд може розвивати швидкість до 200 км/год. На сьогодні функціонує 16,3 тис.км. залізниць [4].

Щодо громадського транспорту, то в Італії використовується шість видів потягів: *Pengolino*, *Eurocity*, *Inter City*, *Espresso* (зупиняються на великих станціях / центральних вокзалах), *Directto* (зупиняється на більшості станцій) та *Locale* (зупиняється на всіх станціях). Квитки можна купити заздалегідь, але максимум за 2 місяці до поїздки, на центральних вокзалах міст. Квитки на поїздки відстанню до 100 км від Риму можна придбати в тютюнових кіосках або в спеціальних квиткових автоматах на станціях.

Рис.1. Мережа італійських залізничних доріг.

Всі квитки необхідно закомпостувати в спеціальних автоматах, встановлених безпосередньо на платформі [3].

Автобуси не являються надто популярними, оскільки, пересування на поїзді значно дешевше. У містах всі зупинки міжміського автобуса є на вимогу. Оранжеві автобуси і трамваї працюють з 6 ранку до 12 вечора. Нічні автобуси позначені літерою «N».

Таксі можна замовити по телефону навіть з готелю, бару, ресторану чи телефону-автомата, та доведеться заплатити і за той час, який таксі потратить для того щоб приїхати до місця виклику (в результаті чого поїздки на таксі не вигідні). У кожному офіційному таксі є спеціальна табличка на англійській мові, яка пояснює додаткові розцінки за багаж, та нічний проїзд, в недільні дні та свята і за дорогу до аеропорту.

Метро в містах Італії складається переважно з трьох «гілок». Придбати квитки можна безпосередньо на станціях в спеціальних квиткових автоматах.

Цікавим є наявність річкових трамвайчиків - це вид громадського транспорту поширених у Венеції. Вартість квитка залежить від маршруту, що обирає пасажир .

Підсумовуючи, можна сказати те, що Італія – є високорозвиненою країною, зі своїми особливостями. Вона має дуже вигідне географічне положення, що має велике значення для розвитку транспорту. Італія не поступається багатьом країнам Європи у своїх технологіях, економікою, культурою . І має величезне значення у розвитку відпочинку і туризму.

Список використаних джерел:

1. Вікіпедія .[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%8F>
2. Географія світового транспорту .[Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.geograf.com.ua/human/school-course/398-geografiya-svitovogo-transportu>
3. Громадський транспорт Італії.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.mouzenidis.com/uk-ua/italy/article/transport_italy
4. Економічна та соціальна географія світу: Навч. посібник/ За ред. Кузика С.П. – Львів: Світ, 2002. - С. 503.